

LIETUVIS BRAZILIJOJ

2 METAI. Leidžia Spaudos b-vė «ŠVIESA» SĂO PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Gruodžio 20 d. Red. St. Puišys. NR. 51 (102)

Sveiki sulauke šv. Kalėdu

Kalėdžių pamaldos
bus Gruodžio 25 d. 2 val.
nakties.

Aidi Kalėdu varpai.

Visas krikščioniškas pasaulis didžiausiu dvasios pakilimu kasmet mini Kristaus gimimo dieną. Daug švenčių turi krikščioniškas pasaulis, tačiau nei vienos nemini tokiu dideliu pasirošimu, kaip Kalėdų šventę. Toks nepaprastas šitos šventės minėjimas daromas vien todėl, kad ištikrųjų toji diena visam pasauliui atnešė didžiausį laimėjimą. Visa žmonija su naujagimiū Kristumi, galima sakyti, naujai užgimė, lyg rodos jos istorijos ankščiau nei nebūtų buvę.

Prieš Kristaus užgimimą visą pasaulį tegalima buvo padalyti į pagonių — stabmeldžių pasaulį ir tikinčiuosius Dievu — žydus. Negalima visai tvirtinti, kad tie patys pagonys neturėjo jokio supratimo apie dievybę: tikėjo ir pagonys dievybe, tačiau jų dievai — dievukai buvo sumedžiaginti. Tai buvo ne kas kita kaip įgimtos žmogų dievybės liekana. Nebuvo ir nėra nei tokios tautos, nei tokio krašto, kuris neturėtų saviškai suprasti Dievo. Skirtumas tik tame, kad anais laikais daugelis negalėjo kitaip Dievo buvimo suprasti, kaip per matomus, medžiaginius daiktus. Žinome, daugelis garbindavo saulę, gyvulus, žvaigždes, gautos prajovus, kuriems duodavo dieviškosios galios privilegumus. Taip ir mūsų bočiai senovėje tikėjo perkūnu, kuris dažnai trunkydavosi Lietuvos padangėse. Be Perkūno pas lietuvius būta ir kitų dievų — dievatėlių, Pikulis, Laumė ir d. k.

Šių laikų religijų lyginamasai mokslas mums aiškiai parodo, kad vienišė pagonių religija, kuri turėjo lietuviams, yra artimiausia tikrajam dieviškam tikėjimui, kadaigi pirmon eilėn pas lietuvius buvo aiškiai ir samonin-gai tikima į pomirtinį žmogaus gyvenimą, į atpildą kiekvienam žmogui už jo gerus ar blogus darbus.

Ta pasaulio dalis, kuri buvo plačiau pagarsėjusi savo karingais žygiais, buvo perdem pagoniška, net tas pats romėnų pagonizmas jau buvo tiek išsigimęs savo esme, kad gerčiausia tai tebuvo religijos šėšelis negu pati religija; romėnai pastaraisiais laikais dievindavo jau nebe vaizduojamus dievus, kaip Jupiteris ir Marsas, bet pačius Romos Imperijos valdovus — cezarius. Religija buvo tiek išsigimusi, kad niekas pasaulio nebūtų galėjęs išgelbėti nuo visiško jo žlugimo, kaip kad pats Dievas, apsiroškęs žmogaus kune, Jėzaus asmenyje.

Žydai, netekę savistovios valstybės ir patapę Romos vergais, tikėjo gyvuju Dievu tik sulig raide: tą patį Mozės palikimą. — Šventraštį žydai taip aiškindavo, kaip jiems patiems buvo patogiau smaugti silpnesnį galingsnio ir stipresnio sąskaiton. Žydus dažnai įspėdavo jų pranašai, tačiau žydai užmušinėdavo akmenimis tuos, kurie jiems prikišdavo tikrojo Dievo įstatymo mindžiojimą. Vadinas, vienišė tauta, turėjusi tikrojo Dievo pažinimo palikimą, nebegalėjo nieko pasauliui beduoti.

Begrįstant žmonių ir visišką r apultį, į galutiną išsigimimą, pasiro-
p

do Erodo įsakymas surašyti visus žydus. Tas surašymas suvedamas į vieną daiktą: visi žydai privalo atvykti į nurodytas vietas ir ten užsirašyti. Jėzaus šeima, Juozapas ir Marija, taip pat vyksta nusikirton vieton, tačiau randa tokį žmonių užplūdimą, kad net nakvnei Betliejuje neranda kitos pastogės, kaip gyvulių tvartą, kuriame Marija ir pagimdo Kūdikelį, atnešųį pasauliui ne tikrai naują mokslą, bet stačiai jį iš pašakny pertvarkiusį dieviškais įstatymais.

Vargėo staliaus iš Nazarėto Kūdikiš ilgainiui pasireiškia kaip vienas didžiausių pranašų, kaip viso pasaulio ir dangaus valdovas, prieš kurį nusilpnkia pamažu visas tuolaikinis pasaulis, pradėdant prašėiokėliais ir baigiant karaliais.

Prieš Kristų buvo pasirodę dideli ginklo ir medž aginės galios žmonės: buvo ir graikų pagarsėjęs karalius Aleksandras Makedonietis ir romėnų Julius Cezaris, kurie savo ginklais buvo pavergę tautas, užkariavę pasaulį, tačiau jie negalėjo atnešti pasauliui naujos dvasios, negalėjo jį atgimdyti, kaip kad per trejus metus pasiekė Kristus. Prieš Jo dieviškąją galią neišilaikė nei tvirtovių sienos, nei mulžiniskos kraujų gaujos; pagalios, neatsilaikė ir žmonių suakmenėjusios širdys, kurias buvo paglemžęs savymilos dievaitis, skriauda ir visiškas žmoniškumo praradimas.

Kristui nusilenkė ne tikrai tie trys rytų karaliai, kuriuos atvedė Betliejui naujai pastebėta dangaus skliautė žvaigždė, bet viso pasaulio viešpačiai.

Ir šimet gaudžia visame pasaulyje džiaugsmingi Kalėdų varpų balsai, kaip jie gaudė per devyniolika šimtmečių... Aidėdami nakties gludumoje, jie kalba kiekvienam geros valios žmogui apie tą įvykį, kuris visam pasauliui atnešė laisvės ir lygybės piramuosius obalsius.

Ir jeigu šiandie mums nevienam vargas ir skurdas vis dar žiūri į akis, tai atsiminkime, kad ir mūsų dieviškajam Išganytojui nebuvo geriau: Jis užgimė gyvulių tvarte, kaip nė tu negimėl. Jis buvo nuo gimimo žmonos ligi pat savo mirėnai už tavę ir už visus «skausmų vyras». Jis ir mirė baisiausiu būdu už mus tam, kad kiekvieną iš mūsų išvadavus iš amžinosios mirties. Už visas geradarystes tų laikų pasaulis Kristui atsimokėjo tik žiauriausiu kerštu, nužudymu ant kryžiaus su pikčiausiais piktadariais.

Ir nors praėjo jau 19 amžių nuo Kristaus gimimo, bet dažnai vis dar galime pastebėti neišnykusių pagonių savųjų tarpe: mūsų laikų pagonys netiki Kristaus dievyste tik todėl, kad jų kasdieniniai darbai eina prieš Jo mokslą. Nenorėdami žemėje eiti tiesos ir doros keliais, jie akiplėšiška išsigina Kristaus.

Šiandie, būdami Kristaus budelių paderme, jie didžiausiu dvasios nerimu gauda Kalėdų varpų aidus, nes tik dabar gal tepradeda jie praregėti, kaip dažnai savo piktais darbais žudė Jį ant tiek kartų savo ir savo artimųjų širdyse...
A. K.

Argentinos konsulas
Lietuvai.

Naujai paskirtas Argentinos konsulas Lietuvai p. Barsanti į savo paskyrimo vietą Kaunan atvyko lapkričio pabaigoj.

Visi geri gyvenimo dalykai randas Tamstos žinioje.

Apsidrauski prieš rytojaus netikėtinumus nuolatos darydamas atsargą
City Banke.

Indėliai, padėti CITY BANKE, kiekvienam pareikalavimui, jeigu yra reikalas, gali būti išmokėti, nuostimiai už indėlius visą laiką priskaitomi.

Atidaryk savo taupomąją sąskaitą CITY BANKE šiandie pat iš 50\$000 arba iš didesnės sumos.

Kalbama rusiškai ir vokiškai.

The National City Bank of New York
PRAÇA ANTONIO PRADO — SĂO PAULO

Gatavų rūbų ir avalinės
bei smulkių reikmenų

lietuviu krautuvė
Stanislauskio ir Avrutino

RUA DA MOOCA, 288.

Kainos pigesnės kaip kitur. — — — Užeikite ir įsitikrinkite!

KAS GIRDĖTI LIETUVOJ?

Keistas naujagimis

«Sekmadienis» praneša, kad Šančių Ryano lgoninėje viena Šančių moteris pagimdė kūdikį su vilko lūponais, kuris medicinos praktikoje labai retai pasitaiko. Vaiko viršutinė lūpa ir nosis susieina burnoje, taip, jog valgydinti jis jokiu būdu negalima ir todėl jam grėšia mirtis.

Šis įvykis Šančiuose sukėlė didelį susidomėjimą.

Svarbūs archeologiniai radiniai.

Vykdamas melioracijos darbus, tarp Telšių ir Varnių kultūrtechnikai lėkase labai svarbių senovės dalykų: bronzos amžiaus kirvuka, sagtį ir kitų. Tie daiktai, kaip nustatė žinomas mūsų archeologas prof. Volteris, yra apie 4.000 metų senumo. Daiktai padėti Kauno muziejuje. Taip pat čia yra ir tie basliai, matyti antvandeninių pastatų liekanos, tarp kurių šie senovės daiktai surasti. Tat dar patvirtinta, kad lietuvių dabartinėje vietoje gyventa nuo senovės ir būta kultūringų.

Žiemos žemės ūkio mokyklos

Šiemet prie pradėdamųjų mokyklų yra įsteigta apie 200 žemės ūkio klasių, kuriose mokslas išeinamas rudenį ir žiemą — nuo lapkričio mėn. iki balandžio mėn. Dėsto specialius kursus baigę liaudies mokytojai, agronomų paderami.

Mokslas žemės ūkio klasėse nemokamas. Priimami berniukai ir mergaitės nuo 12 metų amžiaus, įsėję pradžios mokyklą arba moką rašyti ir skaitliuoti.

Plytų gamyba.

Besiplečiant mūro statybai Lietuvoje, didėja ir plytų gamyba. Dabar visuose Lietuvos plytinėse per metus pagaminama apie 45 milijonai plytų.

Uždėjimas kertinio akmens Vytauto Didžiojo muziejui.

Vytauto Didžiojo komitetas priėjo išvados, kad geriausia šiam pastatui vieta sklypas prie dabartinio karo muziejaus. Šioj tat vietoj XI-23 uždėtas muziejaus kertinis akmuo. Numatyta muziejų statyti abiem dalim — karo ir archeologijos — istorijos, pastarajame bus ir miesto muziejus.

Pakol kas manoma, jog muziejams statyba kaštuos apie 2,5 milijonų litų. Iš jų 500.000 duosias komitetas, o kitus vyriausybė ir organizacijos.

Katastrofiškai krinta červoncai.

Saryšy su pasklidusiais gaudais apie neramumus Rusijoj červonco kaina vėl smarkiai puolė. Vakar Kaune už červoncą buvo mokama tik 6 litai, vietoj nominalinės jų kainos 52 litų.

Vokiečiai vistiesia nagus Klaipėdon.

Neseniai kūrėsi Hanoverų nauja vokiečių valstybės partija, kuri savo steigiamajame suvažiavime tarp kitų rezoliucijų priėmė ir tokia, kad Klaipėda turi atitekti atgal Vokietijai. «Id. Štime» praneša, kad Vokietijos atstovybė atsiprašiusi dėl šito mūsų vyriausybę ir užtikrinusi, kad Vokietijos vyriausybė taip negalvojanti.

Kalėdų mintys.

Kalėdos — Kristaus atėjimo į pasaulį minėjimas, Kalėdos — pradedamoji krikščioniškos eros šventė, Kalėdos — ramybės, taikos, broliškos meilės ir džiaugsmo simbolis.

Kristus atėjęs į šią žemę atnešė taiką, meilę ir ramybą geros valios žmonėms, kuriuos Jis numylėjo iki pat savo mirties. O žmonės, tie patys Jo tautos ir giminių žmonės. Jį prikalė prie kryžiaus. Toks yra visur ir visada užmokestis už meilę, už pasišventimą, už pasiaukavimą...

Vos spėjo užginti Kristus, Jo paties tautos žmonės pradėjo Jį persekioti nuo pat lopšio iki pat mirties. Jau praėjo 1930 metų, kaip aną šviesią žvaigždėtą naktį Betlėjaus prakartėję prisidėjo naujoji Žmonijos era. Praėjo šimtmečiai nuo anų laikų, kai Erodas su savo satripais išžudė tūkstantius mažutėlių, praėjo šimtmečiai, kaip Kristus liko prikaltas Jo paties žmonių prie kryžiaus, bet šitoji prie kryžiaus prikaltimo istorija pasikartoja vėl naujame pavydale, naujų formoj.

Negimsta ir negims daugiau Kristų, bet šitoji baisioji prie kryžiaus prikaltimo istorija kartojasi. Šitoji prikaltimo istorija kartojasi mūsų tarpe diena diena: dabar kalama ne Kristų, bet tą patį ir Jį panašų žmogų šmeižto, neapykantos, savanaudiškumo, užsispirimo vinių. Kalama visuomet: kalama dieną kalama naktį, kalama žodžiu, kalama raštu, kalama gerą ir blogą, kalama kaltą ir nekaltą, kalama teisių ir neteisių.

Šitoji Erodo padermė neišnyko per amžius. Erodų pilna visur. Dabartiniai erodai vadinasi įvairiais vardais, prisitaiko prie įvairių aplinkybių, dėvi prastus ir puikius rūbus.

Šis gyvenimas, yra nesulyginamai skirtingesnis nuo tų laikų, kuomet Kristus gimė. Dabartinis gyvenimas priėmė visai kitas formas, kitą išvaizdą dabar, kaip sakau, Kristų daugiau negimi sta, bet gimsta tie patys žmonės Jo pavydale. Todėl šių laikų erodai — tai tie patys žmonės — žmonės savo tautos — vienodo kamieno, vienodo likimo. Šių laikų erodus galima pažinti dėl jų neapykantos prie žmogaus, dėl jų neapykantos žmoniškumui, kultūringumui ir savo tautiškumui.

Visas šių laikų Erodo sekėjų ir pamegdžiotųjų gyvenimo tikslas, visas jų įkvėpimas yra baimi nepermaudajama neapykanta, kuri juos laiko savo replėse suspaustais, kurio poilsį pakėlia kančia ir savo darbus prakeikimo žygiais...

Kodėl taip? Kodėl mūsų pačių tarpe, mūsų pačių tautoj turi būti šie naujiteji neapykantos erodai? Ir didieji protai ir skaisčios sielos šių dalykų ne-

įstengė išspręsti visiems vienodai suprantamai. —

Tačiau nė vienas iš tų, kurie tautiškumo ar atėjusio Kristaus ženklų yra paženklinę neišdildomai, neturi nusiminti, nors likimo ir naujųjų erodų pūklės būtų pragaištingos. Istorija rodo, kad tautiškumo ženklas ir Kristaus meilės įkvėpta liepsnelė duoda ir duos jėgų gyvenime ir jie visuomet anksčiau ar vėliau išeis nugalėtojai.

Tokiomis mintimis mes lydime šias Kalėdas toli, toli nuo mūsų Lietuvos žemelės, nuo mūsų artimų ir brangių žmonių ir vietų. Gal nė vienas šiandien iš mūsų sielojasi, kodėl jis skaudaus likimo yra atliokštas čionai ir kodėl jis ne pas save, savųjų tarpe? Taip, skaudus prisiminimas, o kartu ir malonus. Turėkime vilti, kad šios Kalėdos atneš nors krislelį šviesios saulutės spindulio į kiekvieno mūsų lietuvių širdį, sustiprins mus dvasioje, pravers akis visiems ir pripildys užgimusio Kristaus meile mūsų gyvenimą.

Kiekvienos Kalėdos duoda daugiau jėgų kovoję su žiauriu likimu kovoję dėl savo teisių ir pareigų ir suminkština tuo pat metu užšalusias erodų širdis.

Lietuvių Ainis.

KALĖDOS

Metai baigias, štai Kalėdos, Žmonės džiaugiasi visi! Mums bedarbiams vienos bėdos, Duonos kashio nerasi!..

Brangi šventė, kaip sutikti Kuo paguosti vaikelius? Jog veidai pačių išblyškę, Vaikai rengiasi mirti!..

Ak, tėvynė tu brangioji, Mes apleidome tave — Ten Kalėdos nors ir šaltos Visad laimę surasi!

Metai baigias, štai Kalėdos, Žmonės džiaugiasi visi! Mums bedarbiams vienos bėdos, Duonos kashio nerasi! V. M.

Vinėna vėl laimi prieš Mc Neeley.

Spalio 31 d. Bostone buvo didelės tarp Striblingo ir Christnerio kumštynės, kurių preliminarinėse rungtyse Vinėna nokautu padėjo Mc Neeley.

Apie mūsų Juozo laimėjimą didelis Bostono dienraštis «Boston Herald» įdėjo ilgą straipsnį. Laikraštis pažymi, kad šis Sharkey proteguojamas jaunais vyras tikrai taps žymiausiu boksininku, nes kovos būdas rodo gerą mokyklą ir jo didelę jėgą.

PASAULIO IVYKIAI.

ITALIJA.

14 hidroplanų lekia Brazilijon.

Guodžio 17 d. išlėkė iš Italijos į Braziliją 14 hidroplanų. Jie lėks išpradžiai Afrikos pakraščiais, o nuo Bolama miesto skris per Atlanto okeaną į Rio de Janeiro. Viso jie turės padaryti 10,400 kilometrų kelionę. Eskadrilei vadovauja pats aviacijos ministeris Balbo. Kiekvienas hidroplanas su visomis reikmenimis sveria 10,000 kilgr., turi du motorus po 560 — 600 arklų pajėgų, kurie yra padirbti Italijos dirbtuvių „Fiat“. Iš viso skrenda 56 žmonės. Kelionė atsis apie 3 milijonai lirų. Rio jie tikisi pasiekti tik apie 10 d. sausio. Hidroplanus yra užpirkusi viena P. Amerikos valstybė ir jie nebegrįš Italijon.

PRANCUZIJA.

— Senatoriui Steeg pavyko sudaryti ministerių kabinetą, bet spauda pranašauja jam neilgą gyvenimą.

— Smarkiai susirgo eks prezidentas ir į žymus politikas Poincarė.

— Paryžių traukiami atsakomybėn 180 bankininkų ir finansistų už įvairias spekuliacijas. Iš jų 38 suareštuoti.

ISPANIJA

Revoliucija nepavyko?

Šiomis dienomis Ispanijoje buvo bandoma sukelti revoliuciją ir paskelbti respubliką. Buvo sukilusi kariuomenė Jaca mieste ir Cuatrovientos aerodrome dalis lakūnų. Vienok ištikimoji karaliai kariuomenė sukilimą numalino — ir be natant sušaudė sukilėlių vadus. Penki lėktuvai su garsioju lakūnu Ramon Franco paspruko į Portugaliją. Šalyje vienok vistiek nėra ramumo. Atskiruose miesteliuose tebeplėvsuoja respublikonų vėliavos. Streikų banga tebesipliesčia, ypač Katalonijoje, Valencijoje. Saragosoj ir k. Streikai yra politinio pobūdžio.

SOV. RUSIJA.

Kaip maitina darbininkus.

Iš Arkangelsko priverstinių darbų pabėgę keli darbininkai. Sako, kad jie turėję dirbti kasdien 12 valandų, valgyti gaudavę 1 kilo duonos į dieną, retkarčiais apgedusios žuvies ir karšto vandens, be cukraus ir riebalų. Kolonijoje miršta po 20 žmonių kasdien..

— Tass skelbia, kad Rusija dabar kas met pagaminanti 18,400,000

tonų kerosino, o prieš karą gaminusi tik 8,900,000 tonų. 1933 metais tikisi pasiekti 40 mil. tonų. Nieko sau fantazija!

Sūnus prieš tėvą.

Stalino sūnus prisidėjo prie opozicijos ir varė agitaciją prieš Maskvos diktatorių ypač tarp Juodųjų jūrų laivyno. Dabar jis suimtas.

VOKIETIJA.

— S. Rusija nori perkelti iš Maskvos į Berlyną „tarptautinį bedievių centrą“. Valstybės ir centro partijos prieš tai protestuoja ir reikalauja iš vyriausybės imtis griežtų priemonių prieš naujus ramybės kiršintojus.

— Lapkričio mėnesį išvežta prekių už 870 mil. o įvežta už 740 mil. markių. Sulyginus su spalio mėn. išvežimas sumažėjo 140 mil., o įvežimas 99 milijonais.

— Reichstagas išsiskirstė atostogoms ligi vasario 3 d.

KITOS VALSTYBĖS.

Vis revoliucijos.

— Guatemala (centr. Amerika) respublikoj kilo revoliucija. Prezid. Palma atsistatydino, o laikinai vyriausybei pirmininkauja generolas Orellama.

— Rumunijoje, Bukarešte, kilo studentų riaušės, nukreiptos prieš žydus ir masonus. Yra nemaža sužeistų.

— Egipte atkasta faraonų laikų namų griuvėsiai, kuriuose rasta 23 gabalai auksa ir daug dailių sidabrinų išdirbinių, tarp kurių graži stovyklėlė.

— Amerikos J. V. netoli Miami įvyko sprogimas ant laivo „Eureka II“ Kadangi laivas buvo netoli kranto, tai žuvo tik 7 žmonės. Kiti 150 keleivių foko į vandenį ir buvo išgelbėti.

ČERVONŲ FABRIKACIJA.

Telegramos iš Berlyno praneša, kad Vokietijoje susekta rusų „červonų“ fabrikacija. Tuo tarpu rasta 200 červonų su 1925 metų data.

PINIGŲ KURSAS.

Prancužų frankas	—	—	—	\$409
Vok. markė	—	—	—	2\$485
Ital. lira	—	—	—	\$546
Doleris	—	—	—	10\$422
Urugvajaus pezas	—	—	—	7\$583
Argentinos pezas	—	—	—	3\$451

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprazul!

A. Kerėtojas.

Emigrantės laime.

(Gyvenimo vaizdelis).

(T a s a)

Prikimšus arkliais abrako krepšius, Onutė sugrįžo grįžton, kur teberodo visus tris Alekšas. Laikas jau buvo pusrėičiui, nors ore dar tebebuvo tamsu, bet rudenį miškan važiuodavo su tamsa. Alekniene kiek atlyžusiu balsu paliepė Onutėi rengti pusrėičius, kurie šį kartą kaž kodėl visiems springo burnoje.

Už pusvalandžio, kai senis Alekna su sumumi išvažiavo miškan, Alekniene nepasitė Onutės tvartan, linų brukų, bet įsakė atsinešti iš klėties kelias saujas atrinktų verpimui linų ir jas geležiniu šepėčiu nušukuoti. Alekniene norėjo, būdama su tarnaitė grįčioje, smulkiau išsiklausti, kaip gi ten vakar nakt atsitiko, kad Raudunikių Onutės močia ir brolis gali tikrai iškelti išniekintojai bylą, kuri dievai žin dar kaip galėtų baigtis, todėl sumanė kitokiū būdu išvengti kalbų ir atsikratyti neaukštą jaunamartę. Senio patarimas Jonui apie Braziliją Aleknienei, ilgiau pasvarsčius, atrodė gal vienintėlis išganymas atsikarašyti bėdos.

Kai Onutė grįčioje pradėjo šukuoti verpimui linus, Alekniene atsinėdė iš svirno porą praūrusių maišų ir pradėjo juos loptyti. Čia ji pradėjo aplinkiniais keliais kalbėti Onutei, kad po tekios nelaimės dabar lygiai jos Jonukui, lygiai jai, Onutei, gero gyvenimo kaime vistiek nebebus, vistiek žmonės pirštais užbadys, o kas iš to naudos, kad žmones juokinsita, tarytum klausė Onutės, kuri nieko neatsakė į Alekniene išvažiojimus. Tuomet, manydama, kad ir Onutė sutinka su jos patarimais, Alekniene jau visai išskiai pasakė Onutei: jeigu tu Jonui patikai, tai jis tave gali vesti, tik, žinoma, ne čia. Jums būtina! reikia kur nors toli — toli išvažiuoti, kad niekas ir nežinotų ko jus išvažiavot, o paskui sugrįšita abudu po metų — kitų, kaip vyras ir žmona. Būtų ir tau, Onut, geriau ir netektų svietai juoktis iš judviejų bėdos.

Šitoks įkalbinėjimas Onutei davė progos pasvarstyti, kaip čia geriau būtų padarius: ar iškelti suvedžiotojai bylą ir gauti priteistus alimentas už vai-

ką, jeigu jai tektų pagimdyti, ar išvažiuoti kraštan svieto, kur jos gėdos niekas nesužinos, o paskui tebumie, kas bus. Tapti Jono žmona ji nieku būdu negalvojo, nes jai padaryta skriauda buvo taip didelė, kad pamiršti ją taip greitai negalima, antrą vertus, Jonas jai nepatiko nei kaip vyras, nei kaip žmogus, toks jau kelmas..

Nors ji nieko neatsakė šeimininkei, bet ir savo grąšinimo vykti pas brolių ir viską jam papasakoti taip pat nevykdė: ją tramdė gėda pasisakyti, kad ir broliui. Todėl, Alekniene liepiama, ji išėjo gyvuliams paduoti pusienuos pašaro, nes vyras iš darbo buvo negrįžę. Alekniene savaip visą sumojo: įtikinau, manė sau.

Ko nebuvo Onutei dasakius ir nenorėjo sakyti, rengėsi vakare papasakoti savo sumetimus seniui, nors da ir pati labai abejojo, iš kur reiks gauti kelionei pinigų, kadangi savų pas Alekšas atsargoje nebuvo.

Prieš pat ruošą sugrįžo ir vyrai iš miško. Tėvo ir sūnaus ūpas buvo labai blogas, matomai, senis turėjo pakankamai laiko visą dieną ūdyti ištvirkėlį sūnų, privirusį dabar tiek košės, kad sunku buvo ką geresnio už Braziliją išgalvoti. Tačiau ir tėvą graužė tų patį mintis: iš kur dabar paimsi tiek

pinigų kelionei? Ir senis buvo pasiruošęs su močia vakare tartis, kas veikia.

Ant greitosios užvalgę, padavė gyvuliams pašarą nakčiai, ir, dėdamiesi labai pavargę, išleido tarnaitė kamaron umalti sikelį pasturlakų gyvuliams, o patys, prisukę lempos knatą, pasiliko grįčioje, tardamiesi ligi vėlybaus laiko, kaip čia išgrudus iš savo namų tą mergą su Jonu, nes gerai numanė kad viena mergiotė nevažiuos į užsienį; jei pati nedasiprotės, tai kiti jai gali pakšti mintį, kad norima ją atsikratyti, ir tiek.

Tėvas nieko neturėjo prieš Jono vedybas su Onute: kad taip pasidarė, tai tegu ir gyvena, didelio čia daito, mąstė senis, bet Alekniene visai kitokios buvo nuomonės. Jonas su Onute tegu sau išvažiuoja Brazilijon, o tenai matys pats, kaip geriau: ar vesti Oną ar ne, dar gali ir nebūti jokių pėdsakų vakarykštės nakties...

Susitarę dėl žmonių akių išleisti Joną Brazilijon, neva tam, kad užsidirbtų pinigų, kurių Aleknu ūkiui visuomet nebuvo su kaupu, Aleknai sutarė, kad dėl Onutės jau močia pati dalyką taip sutvarkys, kad ir mergiotė važiuotų karta su Jonu Brazilijon.

Zemės ūkio klausimu.

Kaip pašalinti dabartinį skurdą?

Atsižvelgus į dabartinę padėtį labai liūdnai atrodo, kad tiek daug mūsų brolių lietuvių badą kenčia gyvenami São Paulo mieste ir laukdami geresnių laikų. Jau keturioliktis mėnuo slenka, kaip darbininkus palietė nedarbas. Kas neturėjo jokios atsargos susitaupęs tas seniai iš pašalpų maitinasi, o kurie ir turėjo nors kiek susitaupę, tai per tą laiką išaikvojo. Ir vis kasdien randasi daugiau žmonių pašalpos reikalaujančių. Bet reikia paklausti patiemus savęs, ar ilgai gali mus kas šelpti. Juk pašalpos iš upės nesiamamos: jos greitai pasibaigia, o geresnių laikų visai nesimato ir tikėtis nėra pamato. Bet reikia mums ieškoti kitos išeities. Pirmiausia reikia susaukti visuotinę lietuvių susirinkimą, ir tą darlą įsvarstyti surašyti visus lietuvių norintus ūkininkauti ir išrinkti komisiją, kuri rūpintus tuo reikalu. Turėtume kreiptis prie valdžios, kad ši duotų lietuviams žemės tinkamos ūkiams, kad sudaryti lietuvių ūkininkų koloniją. Žinoma, pradžia būtų sunki, bet padedant S. P. p. Konsulitui mes galėtume tą atsiekti. Tad mums nereikėtų bijotis bedarbės, ir nereikėtų stovėti prie labdarybės vartų, belaukiant išmaldos. Gėda darosi žiūrint, kad sveikti ir jauni žmonės, veržiasi prie Konsulato durų. Norėdami prievartos keliu išgauti pašalpą ne jiems skirtą, kuri priklauso tik — paliečiamas, o ne sveikiems. Toksai sveikų žmonių šelpimas labai yra nepageidaujamas, nes įpratina žmones tinginiuoti. Kad visi sveikieji žmonės stotų ant ūkio dirbti, tai didelę naudą turėtų sau ir valstybei ir nereikėtų maldauti pašalpos. Tad gerbiamieji rūpinkimės mes patis savo likimu ir nelaukim, ko mes niekadoms negalim sulaukti. Čia São Paulo mieste yra daug lietuvių norinčių ūkininkauti. Tik bėda kad neatsiranda tokių žmonių, kurie galėtų mums padėti rūpintis tais reikalais.

Tad paduodu šioj sumanymą.
1. Šaukti lietuvių, norinčių ūkininkauti, susirinkimą.
2. Įsteigti lietuvių ūkininkų draugiją.

3. Į tą draugiją galės įstoti lietuvių norintieji įsigyti sau ūkį Brazilijoje. Iš narių išrinkti specialę komisiją ir pasiųsti į tas vietas, kur susirinkę nariai nutars. Ta komisija turės išrinkti patogiausią vietą ūkininkams visais atžvilgiais.

Juozas Šimbelis.

Red. prieraišas. P. Šimbelis kelia labai svarbų klausimą, kūr turėjo būti išspręstas jau prieš keleta

metų. Dabar jis kelti yra nepatogus laikas ir dėl ekonominio krizio ir delto, kad vyriausybė mano savaip tvarkyti žemdirbių klausimą. Vis delto geriau vėliau, kaip niekadoms. Redakcija mano, kad geriau pirma privačiai mažesniame būrelyje pasikalbėti apie šį reikalą tiems asmenims, kurie rimtai mano kurtis žemės ūkiuose. Paskui jau, jeigu bus rastarinto pagrindo, galima būtų šaukti visuotiną susirinkimą tvirti draugiją ir laikraštį plačiau nagrinėti šį klausimą. Į prirengiamąjį susirinkimą redakcija kviečia suinteresuotus asmenis atvykti redakcijos butan gruodžio 28 d. 3 val. po piet. Žemdirbių kolonijū kurimosi klausimą jau kelintas mėnuo studijuoja genr. Konsulas p. Dankantas, bet kokius žygius jis yra padaręs šiuo reikalu redakcija nežino. Gal iki Gruodžio 28 d. pavyks šis tas sužinoti ir pranešti platesnei visuomenei.

G. Faustas.

Dainuok.

Dainuok, nors ašaros tau krinta,
Nors daina liūdna ir gali;
Nors ji vien ašarų nupinta,
Bet man daina meili, meili.

Dainuok, nors skausmas sielą ve-
ria,

Nors širdis suspausta gėlos;
Nors akys, ašaras tau beria
Dainuok!.. Šią naktį, lig aušros...

Dainuok, kol kanklės nesudužo,
Kol stygos beverkia liūdnai —
Aplink nors žiaurios audros ūžia,
Bet dairą myliu aš nūnai!

Dainuok... Per langą aušra žvilga,
Greitai saulutė jau tekės...
Bet ko tau ašaros bežvilga,
Gailies tyros šventos nakties?..
Dainuok, nes greitai aušta rytas,
Kurs perskirs mus gal anžinai:
Man skirtas platus pasaulis kitas,
Tau lemta čia palikt vienai.

Dainuok... Bet tu jau nebegirdi,
Nutilo kanklės amžinai...
Nors skausmas veria tavo širdį,
Pravirkdink stygas tu nūnai.

Dainuok... Sode lakstutė gieda
Kūrėjui siūsdama maldas...
Tenai, raudonas rožės žiedas
Sapnais beskraido po dausas.
Dainuok, pasaulis toks malonus,
Gamtinė šypsoji sapnuos...
Vėjelis švelninosius dainos tonus
Erdvėj beribėj bemylfos...

Skaitykite ir platinkyte

LIETUVI BRAZILIJOS

PAULO LIET. KRONIKA

Bom Retiro. Sekmadienį 14 dien. gruodžio mėn. įvyko Bom Retiro lietuvių mokyklos Tėvų k-to rengiamas vakaras. Vaidinta „Vestuvės per prievartą“ 1 v. komedija ir juokai — „Kardas“ ir „Cirko direktorius“, kurie suvaidinta pusėtinai. Veik visi artistai savo roles išpildė neblogai, tik Snagarelis ir Žydo bernas Jonas tiek buvo išmetę dėl drąsos, kad nebegalėjo susiorientuoti. Nors mėgėjai, bet visgi to turėtų vengti.

Del veikalų, tai ką gi sakysi? — komedija buvo, komedija ir liks, tik įterpimas tokių šlykščių žodžių, kurie rimtiems žiūrovams kėlė pasibaurėjimą, o vaikams davė blogą pavyzdį, stačiai neleistina.

Nors sakoma: iš dainos žodžio neišmesti, bet mūsų turtingoj ir gražioj kalboj, tiek daug yra vykusių ir gražių posakių, kuriais visuomet galima tąs šlykštynes pakeisti.

Šiaip vakaro tvarka buvo nekokia, nes nebuvo kam jos palaikyti: pats atsakomasis vakaro vedėjas ir vyriausiasis tvarkdarys Venckus, būdamas gerokai į kaušes, vieton žiūrėti tvarkos pats betvarė darė. Muzikantai, taip pat iš valso gaidų griežė kokią tai polką. Del blogo oro publikos buvo nedaug. Bendrai, šis Bom Retiro vakaras nekoks išėjo.

Buves.

— Š. m. gruodžio 14 d. Mokoje liet. mokykloje įvyko metinis mokinių tėvų susirinkimas. Susirinkime dalyvavo beveik visi tėvai, nes metų gale svarbu aptarti mokyklos reikalai. Susirinkimo pradžioje buvo atvykęs ir p. Konsulas, kuris palietė savo kalboje opiausių mokyklos reikalų — lėšas.

Plačiausiai buvo kalbama apie mokyklos išlaikymą ir raginama, kad visi kurie gali, užsimokėtų mėnesinį mokesnį. Toliau buvo renkama nauja valdyba.

Matydamas naujos V-bos sąstata, galii palinkėti naujai V-bai geriausias kloties darbuotis Lietuvos vaikučiams. Pažymėtina, kad senos V-bos pirmininkas M. Kalinauskas, atėjo susirinkimam girtas ir kėlė betvarę. Jo elgesiu susirinkusieji pasibaurėjo.

Buves.

Kaikurios Mokos mergaitės.

Teko patirti, kad kai kurios gyvenančios Mokos rajone lietuvaitės, net ir dabartiniu laiku: t. y. adventuose eina ieškoti pašokimų brazilų tarpe.

Yra labai negražu mergaitėms vaikšioti nuo vieno lango prie kito, kur tik užgirsta armoniką: ir eiti šokti, kaip jos sako, „brazilškų“ šokių“. Turiu omenyje jų šeimynas ir žiuau, kad šeimynos yra doros: todėl reikėtų tėvams daugiau susirūpinti, savo vaikais, ypačiai mergaičių auklėjimu.

Matęs.

Iš Mokos padangės.
— Gruodžio 28 d., Mokos liet. pr. mok. Tėvų K-tas rengia mokyklos mokiniams bei jų sesutėms ir broliukams eglutę. Pradžia 2 val. p. p.

— Tą pačią dieną, t. y. 28 d. ruada Mooca 632) nuo 6 val. vakaro iki 12 val. nakties rengiama šeiminiams psilinksminimas, kurio pėnas skiriamas mokyklos buto išlaikymui. Įėjimas tik su pakvietimais, kuriuos galima gauti mokykloje ir pas atskirus asmenis: p. p. V. Valiukevičaitę, J. Vaškevičių, Juodgnį, A. Serbentą ir Br. Jodelį.

Prie įėjimo jokių pakvietimų paravinėjimo nebus, todėl išanksto prašoma pasirūpinti.

LIETUVIAI BRAZILIJOS.

Žinia iš Paranos.

Teko man kalbėtis su vienu parvažiauvsiu iš Paranos estados liet. M. Kaminsku, dirbusiu pas tenai gyvenančius ūkininkus — kolonistus virš trijų mėn. Dirbo prie lauko darbų kukuruų plantacijose, Ponto Grosso, Bom Jardim, Jrahy Calmão apylinkėse. Darbai nesunkūs ir visgi jų galima esą gauti. Pirma mokėdavę neblogiausia, bet dabar atlyginimą sumažino. Dabar duoda maistą, būtų ir 35000 į dieną. Vietos gyvenotojai daugiausia europiečiai rusinai ir lenkai. Žilas Dėdė.

Ribeirão Preto. Čia miesčiukas nedidelis, bet gana gražus. Aplinkui daugybė kavos fazendų, kurių savininkai daugiausia ir gyvena šiame mieste, savo gražiose vilose. Yra keletas fabriku, kuriuose dirba keletas dešėtkų lietuvių. Darbai čia labai silpnai. Darbininkų nepriima: daug išvažiuoja į fazendas. Kalba, kad greit atsirasią daug darbų, bet kada? — niekas tikrai nežino.

Lietuvis.

Jaukus kampelis.

São Francisco fazendejo, jau trys metai, kaip gyvena dvi lietuvių šeimos: tėvas ir sumus B. Jei paklausti vietinių brazilų: kas tie per žmonės? — atsakys: „tai lietuviai, labai geri ir draugiški žmonės“.

Arčiau su jais teko susipažinti ir man. Aš šituos brazilų žodžius turiu mielai patvirtinti! Tai jaukios lietuviškos, tikriau sakant, žemaitiškos šeimos, kurioj žmogus randi visą lietuvišką, meilų ir brangų prisiminimą. Nors žmonės ne profesionalai, bet spausdintas žodis — jų sveičias... Kaip ir mielai jauku, kada poilsio meta, apsidėję stalias ne „buteliuką“ tuština, bet linksmai šnekučiuoja, skaito laikraštį, kiti, kitus užjaučia, paguodžia... Barniai ir peštinės — senai pamirštos, senai išvytos — išguitos iš jų gyvenimo. Nors gyvenimo sąlygos sunkios bet menisimena: „palauksiu, pagerės toliau“. Ar ne verta ir kitose, aplinkės fazendose sukurti jaukių šeimų ratelį, atmetus pinigą, peštynes ir kitus blogus įpročius?.

Rytojaus dieną, kaip niekur nedėti, Alekno vėl išsirūpino su prietamsiu girion, o Aleknienė vėl taip gspadinavo, kad merga būtų su ja draugė, grįčioj.

— Tai ką gi tu, Onut, sugalvojai? — paklausė Aleknienė, vyrams išvažiauvus, — ar da vis tebėnori eiti į teismą su Jonu, ar sutiktum geriau išvažiuoti? — tęsė Aleknienė, norėdama savo planą įvykdyti

Onutė ir dabar nieko neatsakė, tik paspringo ašaromis ir jau norėjo iš grįčios išeiti, kur niekeno nematoma galėtų graudžiai ašaromis pati save paguosti. Bet Aleknienė, supratęs mergiotes intenciją, priėjo prie Onutės ir pradėjo glostydama jos galvą pati verkšlentį, tartum ir jai kas skriaudą būtų padaręs. Valandėlę paverkusios, abidvi moterys škepetaičių kampu nusišluostė skruostus ir pradėjo vėl tą pačią kalbą.

— Aš nieko, tetulyt, nežinau, — pasakė Onutė, kukčiodama, — kaip tamstos patariat, tai ir darysiu. Kagi aš kitą veiksiu, neturėdama nei pinigų, nei nieko...

Aleknienė apsidžiaugė, kad taip jai longvai pasisekė perkalbėti merga, todėl širdis jos vienu metu atsileido. Ji liepė Onutei parnešti iš skiedryno

drožlių ir pakurti ugnelę, o pati ištuosino seklyčion, kur laikydavo kiaušinius. Kai Onutė pakūrė ugnį, Aleknienė jėjo grįčion, vienoj rankoj nešina keturis kiaušinius, o kitoj — lašiniukų bryzelį.

Pakepusios kiaušinienes, abidvi susėdo užkasti: rodos Aleknienė būtų vaišiniusi savo viešnią — anukę. Onutė šitas šeiminiškės vaišingumas buvo, tiesa, nepaprastas, bet ji šiandie da negalėjo susivokti, kam tai daro-na, todėl pradėjo pati save rauninti, kad ašaros jai nieko nepadės, bet reikia sutikti likimą taip, kaip jis jai kitų buvo lemiamas.

Senis Alekna apie užgavėnias padavė visus šimučius ir porą birkavų pernykščių linų, vieną priangantį, dveįj eržiluką ir dvi senesnes karves, kaimynams skusdamasis pašaro stoka. Faktinai gi jis ruošė pinigus Jonui ir Onutei laivokartėms išpirkti ligi Santos. Nuvažiavęs pas savo dieveri, dar gavo sulig vekseliais šešeta šimtų litų paskolos. Sutaisęs pinigų, arba, kaip žmonai pasakė — išlavęs namus, senis Alekna dabar galėjo pilnai įvykdyti savo pačios užgaidą: atsikratyti tos mergos, kuri tik viena neslovė būtų namams, jeigu Jonas ją vestų.

Kaimynai kraupė pečiais, niekaip negalėdami suprasti, kurių vėlnių prireikė Alekniokui Brazilijos, kad ir taip su darbais būdavo atsilikę, o pasisamdyti nelabai buvo iš ko. Kagi senis dabar, vienas likęs, įveiks, kaip jis galės žemę įdirbti, laukus nuimti. Neradė tiesioginio atsakymo į savo klausimus, kaimynai pradėjo tarpusavy šnabždėtis, kad ne litai čia yra, kaip kad Jonas «bėdos» laukia su Raudonikių Onute, kurią visas kaimas senai pažinojo.

Vidurgavėny Aleknų Jonas ir Raudonikių Onutė apieido Oniumų kaimą. Kaune laivų agentai juos gudriai surezgė «giminėms» parodydami, kur reikėjo, todėl be jokių kliūčių apieido Lietuvą: ji da nepilnametė, jis (Jonas) jos kelionės globejas, ko gi bereikia, kas čia gali blogo atsirikti, — taip ir Onutės mama galvojo, išleisdama dukrelę «už jurelių, svieta vandravoti».

Pirmą kartą Onutei teko grandžiai apsiverkti tik Bremene, kur jos bagnažą karž-kas kur tai paėmė, o ją pačią nuvarė su kitomis moterimis į kokią tai pirtį. Iš pirties ją vėl nuvedė pas daktarą, prieš kurį turėjo, gal pirmą kartą gyvenime, stovėti veik pusplikė, kol atėjo jos apžiūrėjimo eilė. Pralaukus uoste trejetą dienų, pagalios visus emi-

grantus iš emigracijos namų pervežė laivan. Čia moteris atskyrė nuo vyrų, sausakimšai sugrudo po keliolika į didelės kabinas su narais, kurios daug blogiau atrodė, kaip apskrities arešto namai.

Daugelis antros ir pirmos klasės emigrantų atvyko saviškių palydėti, tačiau veik niekas nepalydėjo trečiosios klasės keleivių: visa čia buvo svetima, nesimaitė nei vieno pažįstamo veido, susimaišė lietuviai vengrai, lenkai, rusai, vokiečiai. Lietuvaitės tebuvo tik šešios, bet ir jos ne iš vieno krašto, todėl da tarpusavy maža kalbos turėjo. Nemačiusios gyvenime laivo nei jo laštų, ilgai slankiojo pakampėmis, kol laiptų — laipteliais dasigavo į denį, iš kur da galima buvo žvilgtelėti pasakutinį gal kartą į Europos krantus. Uostas gal skruzdėlynas judėjo — mirgėjo besisukinėjančiais didesniais ir mažesniais luoteliais aplink okeaninį milžiną, bet mūsų merguzelės veik nieko nėsuprato nei kam jie zuja aplinkui, nei ką tas reikčia.

Besidairant, pasigirdo skambalo balsas o po jo pasirodė dūgyje storpitvies vokiečiai, kuris, ranka modamas kvietė emigrantus žemyn, kartodamas po kelis kartus — esen, esen.

Mokslo trypiniai.

Atomai. Mažiausią nedaloma medžiagos dalelę vadina atomu. Seniau mokslininkai tvirtino, kad atomas yra nedalomas. Dabar mokslas ką kitą sako. Atomai esą sudėtingi, jų viduje esą dvi įvairių dalių grupės. Jų sudarymas panašus į saulės sistemą. Kiekvieno atomo centre yra be galo mažutė medžiagos dalelė, kurią mokslininkai vadina branduoliu. Ji saulės toks pat atomo centras, kaip kad mūsų planetų saulė. Aplink šį branduolį sukasi mažutės dalelės, kurias vadina elektronais. Tos dalelės sukasi aplink branduolį taip, kaip planetos aplink saulę. Atomai yra tiek maži, jog ant adatos smaigaliu jų išsitenka milijonai. Net pro padidinauosių stiklus (pro mikroskopą) negalima jų matyti. 80.000.000 vandenilio atomų greta sudėtų, nesudarytų 1 centimetro linijos. Ant spilkos galvutės sutilptų daugiau kaip 50 trilijonų atomų.

Molekula. Molekula vadina dviejų arba kelių atomų chemišką junginį. Pav., sako, kad 2 atomai vandenilio ir 1 atomas deguonio susijungę sudaro 1 molekulę vandens. Dabar jau yra žinoma, kad molekulės nėra pastovios, jos kinta. Paprastame vandenyje yra keletas įvairių rūšių molekulių. Kiekviena tokia molekula yra vandenilio ir deguonio atomų chemiškas junginys; tie atomai įvairių būdų yra susijungę. Dabar mokslininkai kreipia daugiau dėmesio į atomus, bet ne į molekulas.

Elektra. Paskutinių metų mokslo tyrinėjimai parodė, kad elektros reiškiniai yra ne kas kita, kaip tam tikras elektronų judėjimas. Jau žinome, kad atomuose yra elektronų, kad įvairios elektronų kombinacijos iš įvairių jų skaičiaus sudaro nevienodus atomus, o įvairūs atomai sudaro įvairių medžiagų. Ne mažiau svarbūs elektronai ir elektrai. Atome elektronai sukasi aplink jo branduolį; jeigu elektronai sukasi aplink jo branduolį; jeigu elektronai atsipalaiduoja (atskyla) nuo atomo ir ima bėgti jų tam tikra srovė, tada gauname reiškinį, kurį vadiname elektra. Šiuo atveju sakoma, kad elektronai yra elektros atomai.

Jeigu kuris daiktas yra prikrautas elektros, tai reiškia, kad jo paviršiuje yra elektronų. Pavyzdžiui žaibas yra susibūrimas elektronų, einančių tam tikra kryptimi. Begalybės elektronų susirenka debesų paviršiuje. Kai jų susirenka tiek daug, jog daugiau nebegali susikaupti, ir tame debesį išsilauki, tuomet jie soka į kitą debesį arba eina į žemę, sudarydami žaibo reiškinį, kibirkšties pavidalo.

Kai norime išnaudoti elektronus šilumai, šviesai, mašinoms varyti, tada

Pirmą kartą po karantino, valgis pasirodė labai skanus ir geras, nors ne visus valgius musisikės tegalėjo valgyti: vienur pipirų prigrušta, kitur druskos perdaug, o duonos tšpadėta, rodos, mūsų žmogui tik pasižiūrėti — ne valgyti. Besilankiodami vokiečiai klausinėjo: byr? byr? Mergaitės apsidairė aplinkui, iš kur čia ir kas čia byra, bet nieko nepastebėjo, tik vėliau suprato, ką reiškia bier. Mat, brudus, jie tyčia tam ir duoda tokius sūrius ir karčius valgius, kad mūsų žmogus to biero daugiau išgertų. Mat vis daugiau iš emigranto kišenės centų ištraikia.

Gulti, taip pat suskambėjo varpas, o potam pradėjo visur gesyti žibūrius, todėl norom — nenorom reikėjo eiti gulti, vieni aukščiausiai palypėjus ant narų, kitai apačioje susiraičius, nors daugelis buvo girdėję, kad geriau viršų gulti ne apačioje, kad apsaugojus nuo jūros liga sergančių „pasylo“. Už trejeto valandų oras kabinoje pasidarė karštas ir troškus, daugelis ėjo prie apvalio langelio pakvėpuoti naktį jūros oru, bet kitos pradėjo šaukti, bijodamos skerspūčio, ir langelius vėl uždarė. Taip reikėjo pasikankinti ligi vidunakčio, kol galva nepradėjo svaigti, o pas-

KRIZIS

Pasaulinis ekonominis krizis.

Vokiečių ekonomistai apskaitliuoja, kad ekonominiam kriziui nesimato galo, nes pragyvenimo reikmenų gaminimas greičiau auga, kaip jų suvartojimas. Dabar visam pasauly sandėliuos esą perteklius: kviečių 14,800,000 tonų (tonas turi 1000 kilogramų), cukraus 3,700,000 tonų, kavos 1,600,000 tonų, vario 5 mil. tonų, gumos 300,000 tonų, naftos 600,000,000 hektolitru (1000 litr.)

Iš visų valstybių tik Danija ir Prancūzija nesančios paliestos ekonominio krizio. Prancūzija, kaip karo nugalėtoja, surinkusi dabar į savo bankus 50,960 milijonų aukso frankų. Idomu, kad pasauly tiek daug yra sandėliuose įvairių reikmenų ir tiek daug bedarbių ir badaujančių.

Priežastis tam anormalumui bene bus įsigalėjęs pastaru laikų nepasitikėjimas valstybės valstybe, luomo luomu, žmogaus žmogumi.

Del šitos priežasties naujų karų galimybė yra tokia didelė, kad Anglijoje gyvybės apdraudimo kompanijos pakėlė savo klientam apsidraudimo mokesnį.

juos turime sukaupti ir jų srovę tam tikra kryptimi paleisti. Tokią elektronų srovę (nelyginant upę) vadinam elektros srovę.

Iš to, kas pasakyta, seka, kad visoje gamtoje nebus nieko kito svarbesnio žmogui kaip tosios nenatomos, be galo mažos dalelės, vad. elektronai. Elektronai. Elektronai yra be galo mažos medžiagos dalelės, kurios atome sukasi aplink atomo branduolį taip, kaip Žemė, Marsas. Aušrinė ir kitos planetos sukasi aplink saulę. Šios dalelės ir yra vadinamosios neigiamosios elektros mažiausios dalelytės. Elektros srovė yra elektronų upė, tekanti vielomis, o jei nėra vielų, tai teka oru, erdve. Kokio didumo yra elektronai, dar neįsirta. Manoma, kad elektronas esąs mažesnis už vandenilio atomą 10,000 sykių, o jo ilgis — 800,000 sykių mažesnis, negu centimetro ilgumas.

Iš ko sudarytas atomo branduolys? — Manoma, kad šisai branduolys dalini yra iš tokių pat elektronų, koki sukasi aplink jį patį. Be šiųjų elektronų, branduoly esą dar mažesnių medžiagos dalelių, vadinamųjų „protonų“, kurie sudaro teigiamąją elektrą. Iš visa to seka, kad bet kuris daiktas yra iš elektronų ir protonų. Jie nevienodu kiekiu ir įvairiais būdais jungdamiesi sudarą įvairių atomų. Pav. vienas elektronų ir protonų skaičius ir susijungimas (kombinacija) sudaro vandenilio atomą, kitas jų skaičius ir kitoks susijungimas sudaro deguonio atomą. 0,2 atomai vandenilio ir 1 atomas deguonio jau sudaro 1 molekulę vandens. „Jaun.“

kui prasidėjo jų liga, kadangi apiaury laivas jau ėjo į Biskajos užtaką, kur supimas visuomet esti didelis.

(Bus daugiau.)

DAKTARAS

A. Žazara SNEŽ

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)

Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9—12 v. ryt. ir 3—7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(greta Frontão Boa Vista) 2 andar,

salas 4 e 5 Tel. 2-5068.

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

VAIRU EGLUTĖ

„Šviesos“ spaudos bėve Gruodžio 25 d. 11 val. S. Antonio do Pary bažnyčios salėje rengia „Kalėdų eglutė“ vaikams, kurie nelanko mokyklos. Įzanga dova ai.

“LIETUVIS BRAZILIJŲ” — GYVENIMO VEIDRODIS.

Mūsų svečias.

Štai savaitė prasidėjo
Jau ir svečias mūs atėjo.
O tas svečias tikrai geras:
Čia paguodžia, arba baras.
Ar žinių iš viso svieto:
Iš visų tolimų vietų
Jis mums priėmė daugybę
Kaip teta po lietaus grybų...
Jisai žino kas kur dedas:
Kas numiršta, arba vedas:
Kaip geriau pradėt gyventi,
Kad niekad nebesenti...
O naujienų iš gimtinės —
Mylimosi s mūs tėvynės,
Kad jūs broliai paskaitysit —
Kaip veidrody pamatysit:
Ten jauti kaip užderėjo,
Arba kaip audra praėjo,
Plėsdama siaudinius stogus
Kur gyvena vargšas žmogus.
Kaip šauliai pavasarninkai,
Socialistai, tautininkai
Veda tarpe savęs kovą.
(Mat, tokia jau jų zabova.)
Bet tas čia jau mums nerūpi:
Mes toli už jūrių, upių,
Būdami tarp svetinijų —
Turim griebtis kirvio, kūjo
Ir kitokių instrumentų,
Kad uždirbus sriubos samti,
Kelnes, marškinius, žiupona,
Žodžiu, kaip nešioja ponai.
Liūsalaiky, gi po pietų
Kambary suradę vietą,
Kur saulutė nešildytų —
Imkim laikraštį skaityti.
Arba į draugiją gerą —
Kaip geram žmogeliui dera
Mes visi sau susibūrę
Jau be partijų — pažūrų,
Kaip pagerint būvį tarkim
Ir tarp savęs nesibarkim...
Mus paguodės, ar išbarės,
Svečias vos sudiev ištaręs,
Bėga į kaimyno grįdį
Ten, kur stovi pas bažnyčią...
Kaip savaitė tik praeina —
Tuoj ir svečias mūs ateina
Ir visad jis naujo, gero,
Kaip geram žmogui dera
Taip nuosirdžiai pasakoja:
Visus vargus išrokuoja
Ir geriausias duoda rodas...
— Jis mums tikroji pagunda!

Kaimietis V.

São Francisco,
10. XII. 1930. V. D. m.

M. Zosėenko.

Su -speco- pagalba.

Gerbiamieji, neturiu jokio noro rašyti apie pinigų eikvotojus... Te juos kur galas!.. Nusibodo...

Man rodos, kad tramvajaus vagilius daug indomesnis ir simpatingesnis, negu koks nors Vaska, kuris išėikvojo šimtinę rublių..

Apie tokį Vaską ir rašyti nepradėčiau; bet jei jis pasipainiotų — rašalina drožčiau į kaktą ir būtų visas fejletonas. Bet čia lyg tyčia visai kas kita — kita atmosfera.

Vieną kartą, Vaska sumanė išėikvotų valdiškų pinigų sumą paslėpti — būk tai plėšikai kaukėmis pridengę veidus įsiveržė į kambarį ir išvogė pinigėlius.

Vaska susirado sau gerą draugą Grišą — šioje srytyje drąsu „speco“ Jį pavaišino alučiu ir pradėjo lyg verkšlandamas pasakoti savo bėdas!

— Ar negalėtum, daleiskim, Grišai, dirbtinu būdu mane „apvėstyti“? Pavydale — apiplėšimo... Škepetaitė užkištum man burną, rankas atsuktum į užpakalį, o visus daiktus išblaškytum po visą kambarį.

Griša sako:

— Kodėl tu manai, kad tai negalima padaryti? Jeigu jau toje sryty specialistas nepadarytu, tai kasgi galų gale būtų? Kad reikiamiems asmenims įrodžius tavo nekaltybę, galu tau net vieną ar du dantis išmušti... Ir viskas

atsieis labai pigiai — trys rubliukai. Nuo — kitų imu po penkinę, arba visa ką pasiseka rankomis pasiekti... Tavo fizionomiją man labai patinka, o tokių „keleivių“ kurie patys prašytų juos „apvėstyti“ — veik nėra...

Vienas kitam pasidavė ranką ir nu drožė namon.

Toks sutikimas „padėti“ įvarė Vaskai ir baimės.

— Tu, Griša, smarkiai nenušk ir nesistengk dantis išmušti, nes naujų įstatymas brangiau kainuos — bet taip sau drožtelk, kad aš nejausčiau... ir škepetaitė smarkiai nekišk, nes galiu uždusti.

— Gerai — sako Griša — nemo-kyk mokyta.

Atėjo. Griša puolė ant Vaskos — pertrenkė žemėn surišo rankas, pihą gerkle prikišo skepetų, spiovė du kartu į vėda ir pradėjo darbuotis.

Viską išmėtė, išblaškė po kambari... Baigęs darbą atsistojo — gėrisi savo darbu.

— Na kaip, ar negerai padaryta, net gaila apiešti šį kambarį... Širdis neleidžia... geriau dar minutę liksiu ir pasižiūresiu kas spintos stalčiuje gero. Brangesnius daiktus pasimsiu, kaip mokeski už darbą... — kalbėjo Griša.

Kuo viskas būtų pasibaigę nežinia, bet čia Vaska nieko nelaukęs išspiovė skudurus ir pradėjo rėkti.

Kilus triukšmui abu paukštoliai pateko į reikiamų „asmenų“ rankas.

Na, jeigu jau pateko ir viskas tvarkoje, tai noroms — nenoroms kyla mintis: kuriems galams apie tokius niekus rašyti ir geriams žmonėms laiką gašinti.

Ar negeriau būtų terkštelt tokiam Vaskai su visa rašaline ir kaktą ir nusispiovus eiti prie darbo?

Ir ištikrųjų, gerbiamieji, naudot visai veik nėra: perskaitys šį straipsnį kitas koks nors valdiškų pinigų pinigu eikvotojas ir gali dar nusigasti o nusigandęs gaili netik ištautis eikvojęs ir išėikvotus gražinti, bet dar savų pridėti.

Bet gyvenime to nepasitaiko.

Vertė Bronius Jodelis.

JUOKAI

Kariškas žodynėlis.

Nelaisvė — kitapsakant „plienas“ yra labai kietas daiktas, į kurį patekus, sunku beįslsti.

Parakas — tai toks nevalgomas daiktas, kurio nei višta nelesa, nei kiaulė neėda, bet kuris visuomet tinka pasiūlyti mūsų „geram“ kaimynui.

Patranka — moteriškos veislės sutvėrimas, ką suvalgo tą išspiauna, gyvena pas artileristus.

Pentinai — dzinguliukai, nešiojami prie kojų. Labai gera priemonė į panelių širdis kloti.

Pistolietas — gerų žmonių vadinamas „levorveliu“, nors jis visai nevarva.

Propeleris — tas, kuris plerpia. Raštininkas — labai mandras sutvėrimas. Kaimė vadinamas „pišorium“, o kariuomenėj „pons vads“.

Saga — jei užsegta, tai paprastas daiktas, neužsegta — „1 kart be eilės“, ištrūkusi — „2 val. su šautuvu“.

Sargybinis — toks žmogus, kuris miega stačias, nes jam neduoda ne tik lovos, bet net paprastos kėdės.

Sargas — būna dvejojpas: vienas, kuris tupi ant vamzdžio, kitas, kuris guli prie sandėlio.

Šautuvas — (mano tėvas sako strielba), tai toks daiktas, kurį nuolat reikia valyti, nors tai ne nosis ir slogos neturi. Jei neišvalai, tenka jis ilgai džiovinti ant peties: jei išvalai, taip pat padžiovinti.

Šuniukas — yra pasislėpęs šautuve, bet niekur negalima jo rasti. Ore kyšo tik jo uodega, kurią paspaudus suloja.

Taikymas — tie veiksmai, kurie daromi pamačius nieko sau „taikinį“. „Strielčius“ pasiraivo, pasitempia, pasuka savo busimą įšą ir padaręs saldų veidą, artinasi prie „taikinio“. Taikant

JUS PRIVALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000 galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimėjų
Galit kasdien išimti pinigus esant reikalui.
Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

DĖMĖSIO!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai visi kreipkitės į mano rūbų siuvyklą

Rua Caninde Nr. 80 — Bonde Nr. 49 — Caninde

Darbas atliekamas greitai ir gerai. Mūsų Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Siuvama ir išsimokėjimui. Susikalbama visomis Europos kalbomis.

Siuvama taip pat ir moterų rubai

PETRUITIS

Gyvenamas butas Rua Madeira, 17.

NAUJA PIRTIS

SU VONIOMIS.

NUO 7 VAL. RYTO IKI NAKTIES.

Vonia su šiltu vandeniu ir baltiniais 2\$000. Bendra pirtis su garais, šiltu ir šaltu vandeniu bei baltiniais — 2\$000.
Taip pat daromi masažai, kerpami plaukai ir skutamos barzdos.

Rua Tenente Penna, 29 (Bom Retiro)

— Bondės: 53, 55, 21 ir 23. Auto bondės — Bom Retiro.

Geriausia dovana

mūsų namiečiams Lietuvoje bus padaryta, jei jiems pasiūsim «LIETUVIS BRAZILIJOS». Jie ten skaitydami, mūsų laikraštį sužinos, kaip mes gyvenam, kokią vargą kenčiam, ir turės pilną supratimą apie pačią Braziliją.

Tad nepasigailėkim kelių milreisų ir pasiūskim jiems įdomiausių ir rimčiausių visoj Pietų Amerikoj laikraštį «LIETUVIS BRAZILIJOS».

Metams prenumerata Lietuvoje tik 18\$000.

Užsisakant iš Lietuvos — 2 doleriai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

[įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)

São Paulo.

RUSIŠKA PIRTIS

Atidaryta šokiadieniais nuo 2 iki 10 val. nakties. Sekmadieniais nuo 7 v. ryto iki 2 v. p. p.

Pirmadieniais pirties nėra.

Antradieniais tik moterims po 1\$500. Trečiadieniais šeimos: 1 žmogui — 3\$000, 2 — 4\$000, 3 — 5\$000.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais bendra pirtis po 1\$500 nuo žmogaus, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 2\$000

Rua Bresser, 307.

Paieškojimas.

Ieškau Jono Norkūno, kil. iš Utenos apskr., gyvenusio Kaune ir pask. laiku S. Paulo. Jo, arba jį pažystančių prašau pranešti man šiuo adresu: João Vigelis, Bebedouro, Est. de S. Paulo.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoj. Kainos 2, 4, 6 ir 8 milr. I. provinciją išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisų pašto išlaidoms.

Adresas: D. Beividas, caixa postal 1764, S. Paulo.

IVAIPENYBĖS.

Biblija už 1 milijoną dolerių

Garsi Gutenbergo biblija, per keturius šimtus metų buvusi lenkų šv. Povilo vienuolyno nuosavybė, parduota neseniai New Yorko gydytojui Otto Felverni.

Pastarasis pirkto todėl, kad parduotų ją bibliotekų kongresui Vašingtone už pusantą milijoną dolerių.

Sutartis buvo pasirašyta Amerikos pasiuntinybėj Vienoje.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKĀ PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIAM IR DEPOZITAM NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Taupyk savo sveikata!

Rukyk papirusus su higieniškomis gilzėmis

padirbtomis Europos būdu, su vata viduryj, kuri sugeria nikotiną. Kaina už 100 gilzių 600 reisų. Už tūkstantį 4\$500. Išsiunčiame paštą primokėjus 1\$500 už prisiuntimą už 1000 gilzų. Geriausios bibulinės popieros knygelė papirusų darymui 200 reisų. Už šimtą knygelę 14\$000 su prisiuntimu.

Pirmoji papirusų gilzų dirbtuvė

MAURICIO STADLER

RUA JOSE PAULINO 151 o-o SÃO PAULO, Cap.

Reikalaujame agentų kiekviename mieste.

Du metai patirimo

parodė, kad «Lietuvis Brazilijoj».

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj.
2. Yra tautinės minties lietuvių išeičių Brazilijoj žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilijoj reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilijoj judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodys.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilijoj ir visoj Pietų Amerikoj, nes metams kaštuoja tik 10 milreisų, o atskiriems mėnesiams po 1 milreisą, Lietuvoje gi ir užsieniuosna 2 doleriai metams.

Brangus skaitytojai!

Ar Tamstai negaila būtų skirtis su savo draugu — «Lietuvis Brazilijoj» laikraščiu? Mums, «L. Braz.» leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos priveris mus tai padaryti, jeigu nesulauksime iš Tamstos atsilyginimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taigi tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk, Tamsta, prie stalo ir rašyk mums marža granafele.

Adresas: «LIETUVIS BRAZILIJOS», caixa postal 1764, São Paulo.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Tautinės šventės.

Laikin. vyriausybė pripažino šventinomis tautinėmis dienomis šias:

- Sausio 1 d. — visuotina brolybė.
Gegužio 1 d. — darbininkų diena.
Rugsėjo 7 d. — Brazilijos nepriklausomybės.

Lapkričio 2 d. — mirusių minėjimas.

Lapkr. 15 d. — respublikos paskelbimas.

Gruodžio 25 d. — krikščioniškų tautų vienybė.

Paleido iš darbo.

S. Anna audimo dirbtuvės Juta administracija paleido iš darbo virš du tūkstančių darbininkų teisdamosi tuo, kad jos lėšos neleidžiančios jai duoti darbo darbininkams po 40 val. į savaitę, nes sandėliuose guli už 15 milijonų milr. išdirbinių ir nėra kur juos parduoti.

Bandė streikuoti S. Paulo Light elektros stoties ir gatvekurių darbininkai, bet tarpininkaujant generolui Miguel Costa streikas neįvyko.

Rio de Janeiro priemiesčiuose siaučia tifo (karštinės) epidemija. Jau buvo apie 150 susirgimų. Priežastis — nešvarus vanduo.

Nuotikiai.

Pereitą sekmadienį, ant rua Bella Cintra 105, įgriuvo antro aukšto grindys su visa šokančia publika. 10 asmenų susižeidė.

Ant Largo de Sé vienas italas norėjo nušauti savo skolinką, bet pašovė 3 visai nekaltus pračivius.

Dekretas bedarbių ir kolonistų klausimu.

Laikinoji vyriausybė atsižvelgdama į dabartinį ekonominį krizį ir padidėjusią bedarbę išleido žinotiną ypač bedarbiams dekretą, kurį sutrumpinę paduodame.

1. Vieniems metams, pradedant Sausio 1 d. 1931 m. suvaržoma treiosios klasės keleivių įvažiavimas Brazilijon.

Konsulai galės duoti vizą, tik šiais atvejais.

Svetimšaliams jau apsigyvenusiems Brazilijoje ir turintiems savo Konsulo Brazilijoje gyvenančio pasi.

Svetimšaliams, kuriuos pakvies federalė vyriausybė žemės ūkio darbams tarpininkaujant darbo, pramonės ir prekybos ministerijoms, arba kuriems atsiųs „šamadą“ giminės žemdirbiai, užtikrinami darba.

2. Be virš nurodytų asmenų nė vienas svetimšalis, noris pagyventi Brazilijoje daugiau, kaip 30 dienų, negalės įvažiuoti, jeigu neturės bent trijų kontų, o vaikai iki 12 metų bent 2 kontų.

Pinigų gali atstoti kito asmens garantija.

Įvažiuojant reikia pareikšti policijai savo atvažiavimo tikslą ir kaip ilgai manoma gyventi Brazilijoje.

3. Visi darbdaviai turį 90 dienų begyje įrodyti darbo, pramonės ir prekybos ministerijoms, kad jų tarnautojų (sandininkų) skaičiuje yra bent du trečdaliai Brazilijoj gimusių.

Tik specialiejiems technikos darbams, pritrūkus Braz. gimusių, gali būti imami specialiu vyriausybės leidimu pirma priėmusieji Brazilijos pilietybę, o paskui jau svetimšaliai.

4. Visi bedarbiai brazilai ir svetimšaliai turi užsiregistruoti minėtų ministerijų delegacijose, kad galima būtų parupinti jiems darbo, ypač žemės ūkyje.

Visi bedarbiai, nuo šio dekreto išleidimo dienos (Gruodž. 13 d.) per 90 dienų neužsiregistravę ir nega- vę atitinkamo dokumento bus traukia-

mi atsakomybėn, kaipo valkatos.

Asmens, kurie jau turi darbą, o pasinaudodami šiuo dekretu padarys klaidingą pareiškimą, bandydami gauti geresnį darbą bus baudžiami nuo 2 ligi 20 kontų pinigų bauda ir 1 mėnesiu kalėjimo.

5. Visi valdiški tarnautojai 1931 metams apdedami mokesniu po puse nuošimčio nuo algos, jeigu ji neviršija 500 milr. mėnesiui, po 1%, jeigu yra nuo 500 ligi 1000 milr. ir po 2%, jeigu gauna virš vieno konto.

6. Tuo būdu gautos sumos eis darbo, pramonės ir prekybos ministerijos žinių bedarbių išskirstimo ir ap rūpinimo darbų išlaidoms.

7. Pašalpos ligi šiol duotos žemės ūkio kolonijoms bus atėityj duodamos tik kolonistams, kurie turi šeimą.

Tos pašalpos bus tokios: trims dienoms maistas atvykus į koloniją; suteikimas apmokamo darbo kiekvienam suaugusiam šeimoms nariui ne mažiau 15 dienų į mėnesį; vaistai ir gydymas pirmai apsigyvenimo kolonijoj metais; nemokama medicinos pagelba; angalai, pašėliai ir šie įrankiai: kastuvai, šakės, kirvis ir „foisa“; nemokama kelionė į koloniją; paskolinimas ūkio įrankių ir mašinų pirmiems šešioms mėnesiams.

8. Nusizengusieji šio dekreto nuostatams bus baudžiami nuo 2 ligi 20 kontų ir 1 mėnesiu kalėjimo.

Apie pašalpas

Konsulatas paskutines dvi savaites pašalpas biednuomenei išdavinėjo produktais. Produktus išdavinėti pade- da Savyglobos Sąjunga.

Nuo gruodžio 9 d. ligi 19 d. išduo- ta viso 395 asmenims 6 maišai ryžių, 6 maišai pupelių, 6 maišai cukraus, 8 maišai miltų ir 235 klg. taukų. Lie- ka neįsadalintų 2 maišų ryžių, 2 m. pupelių, 2 m. cukraus, 2 m. miltų ir 145 klg. taukų.

Produktai kainavo 2379\$000. Pažymėtina, kad pradėjus dalinti produktus, jų gauti, ėjo ir tie, kurie be jos gali gyventi, užsimiršdami apie tai, kad yra ir tokių suvargusių šeimų, naš- lių, likusių su mažais vaikais kurioms ištikrųjų į akis žiūri bado šmėkla.

Pasiteiravus Savyglobos sąjungos Centro valdyboj apie biednuomenės re- gistravimą pasirodė, kad visuose sky- riuose buvo pravesta registracija ir pa- siųsti Konsulatui sąrašai bet tik tada, kada pradėjo šintai žmonių grūstis ir prie tokio grūdinosi Konsulatas sąra- šais negalėjo pasinaudoti.

Bet reikia tikėtis, kad atėityj Kon- sulatas jau turėdamas tuos sąrašus, juos peržiūrėjęs ir patikrinęs žinias galės suteikti pašalpą toms šeimoms, kurioms ištikrųjų bado šmėkla žiūri į akis.

B. J.

Pastaba. Gavusieji iš Konsu- lato korteles pašalpai gauti lai kreipia- si Savyglobos S-gos centru (rua Maria Marcolina, 89-a) tik nuo 9 iki 13 val. S. S-gos C. V-ba.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai.

- K. Avižiui, K. Babinskui, J. Ba- niui, V. Bučinskui, V. Basiui, T. Dedė- lai, F. Danieliui, A. Dūkavičiui, J. Ga- vėnei, P. Gailiui, K. Gruzdui, P. Janiu- liui, P. Jakučiui, J. Jasui, J. Juzėnui, A. Rvedarui, A. Rašelinaui, P. Rriaučiui, Br. Ršivackiui, J. Riškiui, J. Mar- keliui, J. Mačiuliui, A. Norkui, Vl. Paš- kevičiui, E. Pribušniui, J. Plančiui, P. Povilaičiui, P. Rinkevičiui, St. Liš- kui, P. Ramanauskui, J. Radkovič, L. Špurui, A. Šiaučiniui, P. Sokui, Si- pui, T. Šablevičiui, V. Urniežiui, J. Va- boliui, M. Vosiliui, G. Veis, Pr. Ziežiui, P. Žiliui, K. Visockiui.

Vytauto Jubilėjaus Centr. Komitetas
lietuvių visuomenei praneša:
KAD
„AUŠROS SŪNŪS“
Čiurlionienės 4 v. drama
bus
vadinama
„Lega Lombarda“
SALĖJE GRUODŽIO 27 D.
Visi pakvietimai, kuriuos daugelis nusipirko, galios gruodžio 27 d.
Pakvietimai gaunami laikraščių redakcijose, lietuvių mokyklose, Lietuvos Konsulate ir atskiruose rajonuose — Vytauto Didžiojo Komitetuose.

KAS KLAUSIA -- NEKLYSTA.

Pinigų siuntimo reikalu.

Gyveni, žmogus provincijoje, toli nuo miesto; taupai reisa po reiso, kad ką nors naudingo padaryti, ar tėvynėj likusius giminiečius suelpti. Bet ir tuos sunkiai sutauptus reišus išsiųsti, sudaro daug vargo ir įvairių keblumų. Mažesniuose miesteliuose, nėra pašto istaigų, o jei yra, tai agentūros, kurios tuo reikalu nenėsiima. Priseina kreip- tis bankan. O ten, tiesiog, atliksi iš- tisa „kalvarija“: jduos dolerius, bankas siųs juos į centro miestą, kad sudarius „čekį“, ir taip, priseis vaikščioti bent penkis kartus, kol pinigai bus išsiųsti. Arba jei nueisi į kitą banką, tai šis nenori priimti doleriais — vėl reikia vargti kol juos išmainysi į milreius. O mainant — pasidalyk pusiau: doleris kainuoja 9,600 — tai parduosi už 6,500 ar 7 milr. Ir daryk, žmogeli, ką bedar- ras!.. O prie to kiek įvairių apgavys- čių?.. Juk provincijos žmogus ne ką gali suprasti: „jei ponas taip sako — reikia taip yra“ — pakasęs pakaušį taria žmogelis. O, tikrą tiesą sakant, banko tarnautojų, esama visokių, ka- daug teko patirti...

Manau, ūia „L. B.“ redakcija, tuo reikalu išsitar, kad padėjus tautiečiams apsisaugoti nuo esanų išnaudotojų. Kie- kvienam yra brangus sunkiai užvargtas reišas, o jį dalintis pusiau, su blogos valios žmogum, dalykas daugiau negu blogas. G. F.

Sao Francisco, 12.X 1930 V. D. m.

Ats. Pinigams siųsti Lietuvoj yra du būdai: paštas ir bankas. Paštu ge- riausia siųsti tiems, kurie turi dolerį, ar kitos pastovios valiutos, kurią leng- va išsinaityti Lietuvoje. Tuos pinig- us reikia siųsti apdraustų įvertintu laišku, kuriam vokus ir pareiškimo blankas gamamas pašte. Laišką rei- kia užantspauduoti laku. Gerai kas turi savo by kokįj metalinę antspau- dėlę, o jeigu ne tai reikia iš kur nors skointis. Iš pašto reikia gauti kvita, kuriame turi būti pažymėta įvertinto laiško suma. Už įvertintą laišką ligi 100 milr. reikia mokėti 2 milr. 400 rs., o už brangesnį kiek brangiau.

Banko pagelba pinigų siųsti pa- tartina tiems, kurie teturi milreisų. Milreius reikia iškeisti į tos šalies va- liuta, kur pinigai siunčiami. Tos die- nos dolerio, ar kito pinigų kursą (kai-

na) lengva sužinoti iš tos dienos dien- rasčių. Bankas išrašo čekį (perlaidą) to žmogaus vardu, kuriam siunčiami pinigai. Ta čekio originalą reikia idė- ti į laišką (geriau į apdraustą) ir nu- siųsti reikiamam asmeniui. Kad adre- sotas su tuo čekiu greičiau goltų iš gauti pinigų, reikia juos siųsti per to- kį banką, kurs turi ryšius su Lietuvos bankais. Bankai už perlaidą ima ne- vienodai: nuo 3 ligi 10 milr. už tą pa- čią sumą, sakysime, 20 dolerų, taigi reikia apsklausinėti, kuris bankas ima pigiau. Bankai, kurie skelbiasi mūsų laikraštyj turi ryšių su Lietuva.

Kareiviavimo reikalu.

Klaus. 1. Išvažiavau iš Lietuvos dar jaunų metų. Dabar laikas man tarngauti karuomenėj. Ar sugrįžus ne- bus bausmės, kad nestojau kariuome- nėn?

Ats. Bausmės nebus.

Klaus. 2. Jeigu už kelių metų grįšcia Lietuvoj, ar reikės tuomet tar- nauti.

Ats. Reikės, jeigu tinkamas ir del kitų priežasčių nepahuosotinas.

Klaus. 3. Jeigu grįšcia Lietuvoj trupam laikui, ar mane policija nesu- laikytų karinei prievolei atlikti.

Ats. Gali sulaukyti.

Pilietybės teisė.

Klaus. Priėmian naturalizacijos keliu Brazilijos pilietybę. Ar galiu da- bar turimą turta Lietuvoje parduoti, ar atiduoti.

Ats. Galima pačiam, arba per įgaliotinį.

(Rariško Žodynėlio tąsa)

akį prinerkti nepatariama, nes „taiki nys“ gali užsigauti.

Telegrama — priemonė kareiviui parvažiuoti namo. Tik reikia mokėti telegrama mušti. Jei, pavyzdžiui, nori parvažiuoti namo dėl to, kad paskerdė kiaulę ir padarė alaus, tai telegramoj, dėl mandagumo, turi būti parašyta, kad mirė teta ir „prie mirties“ motina.

Vachmistras — tai ne vargamistra tai yra arklų įgaliotas atstovas prie kareivių. Labiausiai rūpinasi arklų ekonominiais ir sveikatos reikalais.

Žvalgas — tas, kuris stovėdamas rikiuotėj žvalgosi, o eidamas ieškoti priešo — nesizvalgo ir slepiasi.

Žvalgyba — žioplinėja po laukus ir krūmus, kada tave visi mato, o tu nieko nematai.

Vilutis.

„Kar.“

Jūs norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuva, Rusija, Lenkija, Vokietija ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda visada atliks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą